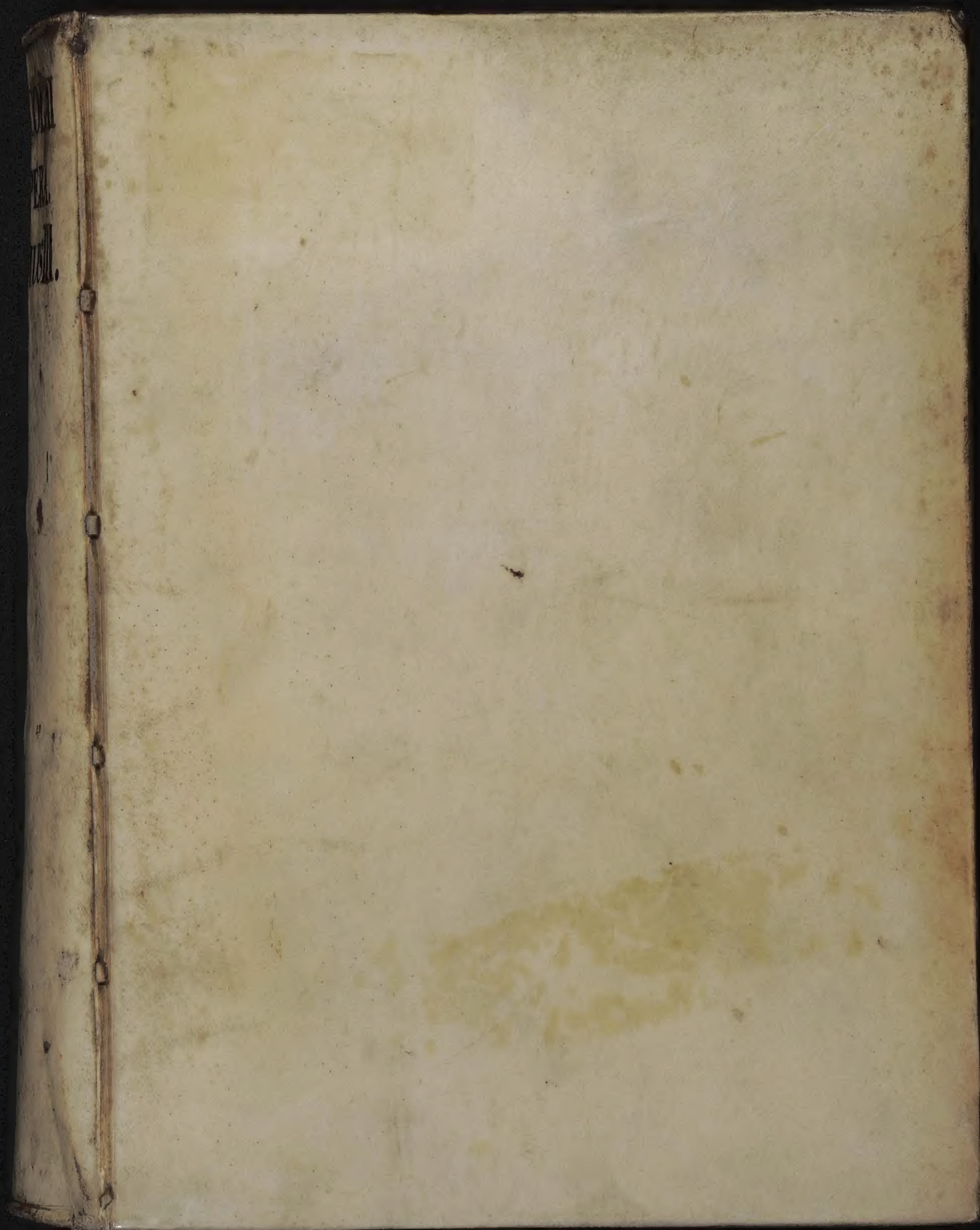

Vacandum Studiis.
Ex Bibliotheca
VALENTINI SCHLIEFF
Gedani.

Henrici Nicolai

1. de Multipraesentia Rei finitae.
2. Tr. de Contradictionis Natura et Principio.
3. Tr. de Oppositione Enunciatorum.
4. Pansophia liberalis Tabellis repraesentata.
5. Disquisitio Magnetica.
6. Tr. de Notitiis naturalibus.
7. Tr. de Cognitione humana universa, duabus Exercitationibus comprehensa.

DE ULTERIORIBUS PRO MULTIPRÆSENTIA ARGUMENTIS.

Respondente,
MELCHIORE IANICHIO,
Gedan: Borusso.

THESIS XXIII.

A*Ttributa autem principia interna comitantia, naturalem saltem consecutionem respiciunt, quomodo in & ex Naturâ se res habeat, non* quid reſpectu ſupernaturalis potentiæ in eâ fieri poſſit, *quâ corpus in duobus aut pluribus locis ſimùl poſitum iri aſſerimus. Sic homo animal docile Naturâ eſt: Supernaturali tamen poteſtate docilitatem privativè ab homine ſeparari poſſe non repugnat, ut* in Metaphyſicis *diſputatur. Et conſecutio docilitatis ad hominem* Naturalem habitudinem *reſpicit: non* quid Supernaturali vi *in eâ fieri poſſit. Nec* quæ jure Phyſico & neceſſitate naturali ita ſe habent, abſolutâ neceſſitate talia eſſe, & per nullam poteſtatem ſimpliciter ſe aliter habere poſſe, aſſerendum. *Plura enim DEus poteſt facere, quàm nos valemus concipere,* §. 21. *Et impoſſibilia Natura, poſſibilia ſunt DEo & divinæ potentiæ, Quod* Reformati *ipſi concedunt.* V. §. 30. Nec ex Naturâ ſingularis corporis, *Localitas enim tantùm hinc ſequitur,* V. §. 18. ſ. 4. d. eſſ. alic. *Non locus. Et ſi hic, neceſſitate tantùm Phyſica connexionis unitas ejus ſequitur,* non abſolutæ competentiæ, *quaſi nec DEO poſſibile ſit, eum vel removere, vel Corpus in quibuſdam locis ſimùl ubicare.* Nec ex naturâ quantitatis in Corpore, *quæ finitam & determinatam figuram faciat, adeoquè & determinatum ſpa-*

tium poſtulet, ultra quod Corpus eſſe non poſſit. Nam & hoc quantitas ſaltem naturali habitudine facit, quà naturaliter ex quanto conſequitur, ſpatium aliquod commenſuratum ſibi occupare, *ſive illud reale, ſive imaginarium ſit, ut in vacuo, quod tamen ſpatium* nondum verum locum, ſed alicubi eſſe *importat, ut* §. 19. 36. 42. ſ. 4. d. eſſ. alic. *oſtenſum: Locus enim maximè reale quid eſt, nec in vacuo eſſe poteſt.* Quid autem ex ſupernaturali poteſtate in quanto fieri poſſit, ex naturali quantitatis habitudine repugnare, non expedies, niſi quidditativam quanti rationem evertere *oſtenderis, qualis locum occupare non eſt, ut* §. 25. 26. c. I. *dictum.* Poteſt enim Naturæ Creator & naturalia ultra ſtatum naturæ elevare: & quæ per naturam conſequuntur, inhibere, ut præter & ſupranaturaliter conſtituantur. *Sic ex eſſentiâ humanitatis tanquam intimus & eſſentialis modus ſequitur Subſiſtentia propria & Perſonalitas, nec reperies hominem, niſi ſimùl Perſonam humanam.* Inhibuit tamen Perſonalitatem Deus, & Subſiſtentiæ divinæ arrogavit human: Chri. ac ſupra Naturam ejusq; conſequelam extulit. V. §. 82. *Non inde repugnantias ſimpliciter Contradictorias elicies, & quas ne poteſtati quidem divinæ expedire concedas.*

24. Nec ex naturâ loci: Hic enim accidens corporis. t. 46. 58. ſ. 4. d. eſſ. alic. *At accidentia multiplicari in re unâ nullam repugnantiam Contradictionis involvit.* Nec ex eſſe in loco, Quia hic modus aliquis quanti eſt, quo ad ambiens externum reſpectum & habitudinem naturalem obtinet, *ut ambiri poſſit & velit. Hæc habitudo naturalis vim naturalem reſpicit, quâ Naturâ ſui Corpus aliquod in uno loco eſt: Et poteſtatem naturalem importat. Sed de facto loco præciſè cingi non importat,* Vt §. 6. ſeq. c. I. ſ. 4. *dictum.* Et repugnantiam ad virtutem ſupernaturalem, *quâ aliter modus iſte in termino, quem reſpiciat, ſe habere non queat, ut plura loca velut termi-*

terminos, ubi aliquis sit, simùl habeat, non involvit. Naturâ sui Corpus unum ubietatem circumscriptivam essendi in uno loco habet, non pluribus. Sed nos in pluribus locamus non per naturæ vim, sed Creatoris absolutam potestatem. Et manebit in tali corpore ubietas circumscriptiva una, multiplicatis saltem accidentibus, locis, & præsentijs localibus in eo. Quæ accidentia multiplicari in re, nullam Contradictionem rei involvere potest. Præsentia enim localis & locus accidentia sunt, & Corporis Naturâ posteriora, & ab eâ realiter diversa, ut & Corpus esse queat, quod nec locum habeat, *nec præsentiam ad locum, ut nec in loco sit, nec ulli sit præsens.* Vt §. 6. seq. s. 4. d. ess. alic. *ostensum. Sic* chaos *primi diei. Multiplicato ergò accidente illo præsentiæ localis in corpore, ipsi Corporis essentiæ Contradictio non infertur. Corpus enim prius quid, absolutum, & subjectum præsentiæ localis est, ut substantia: Præsentia localis posterius quid, ut accidens respectivum, & adjunctum subjecti, Corporis, est,* V. c. l. t. 19. Necdeniquè ex Naturâ potentiæ implicat, id fieri non posse. *Potentia enim, quâ hoc fieri dicimus,* est infinita, *quæ supra ac contra ea, quæ nos intelligimus, perficere potest,* §. 22. *Et quæ omnia ea potest, quæ realem Contradictionem non implicant, quale hoc non est, ut ostensum.*

25. Excipies 1. Esse in loco externo non fluit ab essentiâ corporis: Sed internus omninò, est enim proprium quid ab ipsâ materiæ cum formâ Conjunctione fluens, quâ corpus terminis quantitatis suæ continetur. Ita Keckerm. tr. d. local. p. 43. Chamier c. 5. §. 9. R. 1. Locus internus *verus non est,* §. 45. s. 4. d. ess. alic. *Eoquè esse in loco interno non est verum esse in loco, sed esse in seipso, quod* ἀκυρόλογον, *judicibus* quibusdam ex Reformatis. V. c. l. 2. Ex Naturâ corporis repugnat, quia hoc non manet unum, si duobus lo-

cis simul coëxistat, sed à seipso discernitur. Rz. *Non magis, quàm si diversis temporibus reproductum sistatur, quod magis discretum videtur corpus facere, quàm duobus locis sisti. Amplius ex* §.17.&67.seq. *patebit.* 3. Ex Naturâ essendi in loco repugnat. Esse enim in loco est alicubi esse circumscriptivè. Sed alicubi esse est modus in ente transcendentalis, ut tu vis. Transcendentales autem modi realiter sunt ipsæ essentiæ rerum, quarum sunt modi. *E. multiplicatis istis modis rerum essentias multiplicare necessum est. Sic unitas Corporis per modum essendi in locis pluribus, destruitur, & sic corpori repugnantia infertur.* Rz. 1. Esse in loco est esse alicubi circumscriptivè, i. e. *quâ aliquid in spatio ambiente* occupativè per Naturam sui esse postulet, non autem, quà perpetuò & spectatâ quâvis etiam potentiâ ita esse cogatur, ut aliter esse simpliciter nullâ ratione possit. *Habitudinem in loco essendi alicubi circumscriptivum dicit, non de facto loco cingi.* V. §. 5. 6. 32. s. 4. d. ess. alic. *Sic enim Corpora in spatijs etiam modo supernaturali & incognito locari possunt, ut Corpus Christi in Eucharistiâ.* V. s. 3. §. 28. c. l. 2. Transcendentalia sunt realiter eadem *essentijs rerum, ut tamen ab illis differant formaliter.* V. s. 1. §. 14. 16. c. l. *Et sic multiplicari possunt modi in ente, salvâ unitate entis. Sic unitas, veritas, bonitas, perfectio, duratio, ubietas, multi modi in ente: Ens unum est.* 3. Sed nec accuratè loquendo modus ille transcendentalis, alicubitas circumscriptiva, in corpore in multis locis statuto, multiplicatur, *per naturam sui enim Corpus semper* habitudinem ad unum locum retinet, *quæ ei essentialis est, & quam alicubitas circumscriptiva in eo dicit, eaque una manet in Corpore in multis locis statuto, non multiplicatur:* Sed loca & præsentiæ circa loca in eo multiplicantur, quæ non sunt transcendentales ei modi, sed nova accidentia, diversa spatia, in quibus supernaturaliter

Corpus

Corpus præſens ſiſtitur, reſpicientia, *modo tranſcendentali eſſentialiter ei incluſo ſuperjecta, eoquè unico manente. Id inde apparet, quòd abeſſe à re poſſint, niſi divinitùs Corpori inferantur, cum* ubietas terminabilis circumſcriptiva à Corpore ſit inſeparabilis, velut eſſentialis aliquis modus, eſſentiam Corporis intimè & eſſentialiter conſequens. *Accidentia autem in re multiplicari poſſe, re ipſâ unâ manente, notiſſimum eſt.* V. §. 24. & ſect. 1. §. 51. de eſſ. alic. *Et ſic divinæ poteſtati circa corpus id non negandum.*

26. *Ita & Secunda* claſſis pro noſtrâ Hypotheſi à *rationibus fuit. Sequatur* tertia, à teſtimonijs Adverſariorum. *Hic* partim hypotheſes ipſis proprias, partìm teſtimonia dictaq́; *adducemus. Supra ex Hypotheſibus nobis cum ipſis communibus proceſſimus.* §. 10. ſeq. *Iam ex hypotheſibus ipſis fermè ſpecialiter competentibus, procedendum. Et his* vel communibus *omnibus* Reformatis, vel quibuſdam inter eos proprijs. Ex communi ipſorum Hypotheſi ſic arguo. 1. Quod poteſt donum creatum & finitum, magis poterit infinitus Naturæ Creator, ſi aliquid eo non indignum fuerit. *Plus enim valet infinita vis, quàm finita. Sed donum creatum, ut fides hominis, unam rem multis locis & ſubjectis verè & realiter præſentem ſiſtere poteſt. Ita enim de fide ſentiunt* Reformati *quòd realiter abſentia realiter poſſit facere præſentia, ut verbis Ipſorum* ſ. 1. §. 41. de eſſe Alicu. *vidimus. E. multò magis hoc virtuti infinitæ Creatoris dandum, quòd unam rem aliquot locis præſentem ſiſtere queat.* t. 26. 2. Quodcunq́; vim & communicationem ſuam in aliquod mittit, id realiter ipſi eſt præſens. Sic enim realem præſentiam Reformati *ex influxu & κοινωνήσει ſumunt, non præciſè ſubſtantiali propinquitate,* Vt c. 1. de eſſ. alic. *viſum. Sed quoddam corpus, v. g.* Solis & Lunæ; *vim ſuam ſimùl & ſemel in varia & inter ſe multùm diſtantia*

ſtantia loca mittit, ut cum Sol integrum hæmiſphærium ſupra Horizontem ſimùl illuſtrat, in quo totæ regiones, Urbes, pagi, multùm diſtantes, continentur. E. aliquod Corpus, ut Solis, multis locus ſimùl realiter eſt præſens; & ſic non abſolutè Multipræſentia Corporis *eſt impoſſibilis.*

27. *Ex hypotheſibus* Keckermanni, *& qui eum ſequuntur*, Timpleri, Alſtedij, Chamieri, Pelargi, *ſic arguo.* 1. Corpus aliquod ſimùl eſt in loco interno & externo, *Symmetriâ nempè partium locati, & baſi, cui inſiſtit. Ergò aliquod Corpus ſimùl poteſt in duobus locis eſſe.* Dices: De loco externo hoc eſt intelligendum, non poſſe aliquid in duobus locis eſſe, non interno, *ſic enim non duo loca, ſed locus aliter ac aliter acceptus erit. Ita ipſe* Keck: tr. d. localitat. p. 20. ℞. 1. Cur verò non ſimùl de interno, *quem* Keckermannus facit, & qui principalis, neceſſarius, eſſentialis, & ſimpliciter inſeparabilis à corpore ipſi eſt; cum externus ſeparari queat, & externa tantùm ſit circumſtantia? Imò de principaliori *magis hoc accipiendum, quàm ſecundario. Hoc enim ſenſu, qui axioma illud uſurpant, intellexerunt, de eo*, quod maximè locus rei eſt, *quod internus juxta ipſum eſt. Et* definitiones ac axiomata in potius, non deterius, applicari debere ex Logicis *dici ſolet. Inſeparabilitatem & neceſſitatem loci ad locatum de loco interno accipit* Keckermannus. Cur *unitatem loci ad locatum de eodem accipere veretur?* Cum *hæc unitas magis ſit eſſentialis Corpori, ut realiter à corpore non diverſa, Corpus enim à figurâ & partium ſuarum Symmetriâ realiter non differt, ſed modaliter, Cum figura modus aliquis quantitativus in eo ſit:* quàm unitas loci externi, *qui externa & accidentalis corpori tantùm eſt circumſtantia, etiam ipſo* Keckermanno *judice & conſentiente.* V. §. 22. ſ. 4. d. eſſ. alic; *Et qui proinde* ſive unus in corpore ſit, ſive multiplex, *parum ad Naturam corporis referre*

ferre

ferre videbitur. Altingus fidentior Keckermanno, in not. ad Diſp. D. Behm. d. Cœlo, q. 8. litt. y. *Cum hoc ipſum oggeſtum eſſet, fore corpus Naturaliter in duobus locis,* Quid hic, inquit, abſurdi eſt? Annon Corpus unum idemq́; certo partium ſitu in ſe determinatur, & ad aliud corpus contiguum commenſuratur? Crocius p. 1. con. Prut. q. 8. p. 457. de loco unius generis intelligendum regerit. Non poſſe unum corpus ſimùl vel diverſos partium ſitus habere, vel in duobus locis externis adæquatis exiſtere. *Hic de loco interno id effatum accipi poſſe fatetur.* Sed & hoc poſito, *Cur non corpus diverſos partium ſitus ſimùl habere poſſit? Vt* quædam partes ſitum erectum *habeant, quædam incurvum & inflexum, ut in homine ſedente manifeſtum eſt. Ita & in diverſis locis internis corpus ſimùl eſſe poterit. Iam* Crocius *internum locum minùs principalem loci ſpeciem facit,* c. l. Sed Keckermanni hypotheſibus *id aduerſatur, qui locum & locationem internam* pro principaliori ſpecie agnoſcit, ut ἐπουσιῶδες πάθος corporis Naturalis, & externum tantùm circumſtantiam vocat. V. §. 22. c. l. Conf. l. 1. ejus d. loco c. 3. 4. & l. 2. c. 1. & tr. d. local. c. 2. aliaq́; loca, *ex quibus manifeſtè id patet. Hoc modo malè* Keckermannus *defenditur.*

28. 2. Eſto verò, & de externo loco id accipiatur. *Ex ejuſdem hypotheſibus ſic arguam.* 1. Corpus aliquod ſimùl eſt in loco ſuſtinente & ambiente. *Sic enim ille diſpeſcit locum,* p. 25. c. l. E. *in duobus locis.* Dices: Non ſunt duo loca, *ſed velut unius loci duæ partes, ex quibus locus totus aggregatur.* R. *At* Keckermannus non loci partes, ſed locum in ſuſtinentem & ambientem dividit. *Perinde ac* Ariſtotelei *locum in communem & proprium dividunt, quæ diviſio* velut generis in ſpecies eſt, non totius in partes. V. §. 59. l. 4. d. eſſ. alic. Deinde *locus non eſt aggregatum quid, ſed ſimplex, utcunq́; partes*

quædam

quadam in eo observentur. V. §. 55. ſ. 4. c. l. 2. *Locus externus ipſi eſt baſis ſuſtinens rei.* V. §. 52. c. l. *At poteſt unum corpus pluribus ſimùl inniti, ut homo Corpore in ſellâ ſuſtentatus, cujus pedes in terrâ aut ſuppedaneis, brachia in reclinatorijs ſuſtineantur. E. & in pluribus locis ſimùl eſſe poteſt.* Ex hypotheſibus Timpleri ſic arguo: Corpus aliquod ſimùl eſt in ſuo ſpatio & receptaculo, & in DEo, ut loco mundi. *Eum enim mundi, & conſequenter omnium corporum in mundo locum facit* Timplerus. V. §. 6. c. l. *E. ſimùl eſt in duobus locis.* Ex hypotheſibus Danæi ſic arguo: *Locus eſt finis cujusq; ſubſtantiæ, ut ipſe ex* Bernhardo *vult.* V. §. 46. c. l. *Sed corpus aliquod* duobus finibus *terminari poteſt, fine eſſentiæ vel Corporis, & fine exterioris ambientis ſeu circumſcribentis. E. & in duobus locis ſimùl eſſe poteſt.* Ex hypotheſibus Martinij & Genevenſium ſic arguo: Qui gratiâ & favore alicubi eſt, illum priùs eſſentiâ ibì eſſe oportet. *Sic enim* Martinius l. 1. Theol. c. 5. p. 117. Niſi Chriſtus eſſentiâ præſens ſit, gratiâ non erit ubivis, nec intelliget neceſſitates noſtras, nec ijs ſuccurrere poterit. Et p. 119. Ubi quis non eſt eſſentiâ ſuâ, ibi nec per ſe & immediatè agere poteſt. Genevenſes in indic. errorum Greg. D. Valentiâ, error. 19. & 22. non ſolo virtutis influxu aut effectis nos Chriſto uniri ajunt, ſed ineffabili & verâ ſubſtantiæ conjunctione, & effecta Chriſti abſquè ipſo Chriſto intelligi non poſſe. Subſumo. Chriſtus etiam quà homo, ſeu ſecundùm humanitatem, *gratiâ & favore adeſt Eccleſiæ & fidelibus ſuo nomine congregatis, ut concedunt* Reformati, *quoties* adeſſe Chriſti de favere, auxiliari, præeſſe, prodeſſe, tueri, juvare, movere, influere, &c. *explicant, ut communiter ſolent. Ita* Bergius anal. d. perſ. Ch. t. 271. Etſi humanitas Chriſti verè diſtat à creaturis propter eſſentiæ finitudinem: nihilominùs in illis operatur per virtutis ſuæ influxum. V. & t. 269. 270.

270. *Sed contrà* Martinius præſentiæ virtutis præſentiam eſſentiæ præſupponit. *E. & ſecundùm humanitatem eſſentiâ ſuâ Eccleſiæ adeſſe oportet. Et ſic corpus aliquod ſimùl in pluribus locis à DEO ſiſti poteſt.*

29. Ex Photiniſtarum Hypotheſibus, *nam & hos hic contradicentes habemus*, V. §. 67. ſ. 4. d. eſſ. alic. *Sic arguo.* 1. Si res creata poteſt fieri æqualis DEo, & ejus poteſtas æquari DEo, *poterit & in aliquot locis ſiſti. Illud enim plus eſt, quàm hoc, & hoc poteſtati divinæ ſubijcitur, quia non contradictorium*, V. §. 22. 23. *Sed prius conceditur in Scholâ Photiniſtarum.* V. Smalcium c. Smiglec. d. error. Arian. l. 1. c. 1. p. 5. l. 2. c. 5. 6. & c. nova monſtra Arian. p. 1. c. 5. & p. 2. c. 15. 16. & in exam. 100. errorum, err. 5. 27. 29. 34. Et cont. Graverum d. Perſ. Chriſti t. 34. p. 12. 13. 14. Piſecium cont. Campianum rat. 2. p. 24. Anonomum von Hoheit Christi/ c. 16. & in præfat. libri. Oſtorodum inſtit. c. 13. Socinus *admirabilem Dei bonitatem & ſapientiam* in humanâ Naturâ noſtrâ uſq; ad ſui ipſius æqualitatem extollenda agnoſcendam eſſe ait, def. animadu. Poſnaniens. c. 4. p. 3. §. 10. p. 131. E. & poſterius. 2. Si res creata verus Deus à Deo fieri & exaltari poteſt, poterit & in aliquot locis ſiſti. Verus enim Deus *etiam locorum & διαστημάτων rationem ſubjectam ſibi habere debet, ut non ad ea alligatus intelligatur, ſed pro arbitrio illis adeſſe queat. Sed prius iterùm in Scholâ Photinianorum eſt.* Smalcius l. 1. d. err. Arian. c. 3. 5. 6. 7. 10. 11. l. 2. c. 16. 17. & p. 1. ad nov. monſtr. c. 4. 5. par. 2. c. 4. & exam. 100. error. er. 1. & co. Graverum d. perſ. Chri. p. 3. 4. 5. & l. d. div. Verbi nat. Moſcorovius ad append. Smiglec. p. 60. Oſtorodus c. 10. inſtit. Socinus varijs in locis. *E. & poſterius.*

30. *Ita* ex Hypotheſibus Adverſantium *arguimus.*

Succedant dicta & testimonia. Martinius in Spicar. collect. p. 147. humanitatem Christi dominam omnium rerum esse, & in incis. p. 25. Corpus Christi supra naturas alias omnes evectum concedit. *E. aut ad naturam rerum* locus *non pertinet,* aut *corpus Christi etiam* supra loci naturam *evectum est, & proinde loco impediri non potest, quin multis simùl secundùm promissa præsens esse possit. Quod enim supra loca evectum & Naturas omnes, determinatis earum legibus subesse non cogitur. Et consequenter divinâ potestate in diversis simùl locis sisti potest.* Prius *dici nequit, cum omninò ad Naturam rerum locus pertineat. E. posterius.* Et p. 42. Si velit adesse corpore, posse eum non negamus. Velle autem nunc secundùm corpus esse in terrâ, vel potiùs velle ubiq; esse, *tantisper negamus, donec contrarium probetur è Scripturâ.* Similiter l. 2. Theol. p. 981. Si tamen adesse vellet Christus corpore, quis eum posse negaret? *Quâ enim potentiâ suum corpus in cælum levavit, eadem id terris reddere & sistere potest, & nunc hic, nunc illic, sine remorâ esse, quantum veritas corporis vellet, quam nunquam vult destructam. Neq; hoc quisquam Nostrum unquam inficiatus est.* Idem p. 1436. Nec nos negamus, Christum corpore suo præsentem esse posse, ubicunq; velit: *Sed negamus, præsentem esse, uti volunt Pseudo Lutherani, & omninò negamus, ubiq; esse illud.* Similia p. 59. ap. D. Mentzerum p. 101. AntiMartinii *vide.* Idem in Theol. p. 555. *præclarè ait*, Multa sunt, quæ ratio ἄτοπα καὶ ἀδύνατα existimare possit, à DEo tamen sapientissimè fieri queunt, quæ cum verbo suo facta docet, plenâ fide sunt credenda. Similia de potestate Dei infinitâ, longè supra Naturæ *vires se extendente, apud alios vide.* Daneus perversè ad Naturæ jam factæ leges infinitam Creatoris omnipotentiam revocari ait, & per hoc Creaturam Creatori exæquari, cujus tamen vis omni Naturæ conatu superior

perior sit. p. 1. Phys. Christ. c. 18. V. & Calvinum l. 3. Instit. c. 23. §. 4. c. 24. §. 14. l. 4. c. 16. §. 24. Lud. Crocium l. 3. Theol. c. 17. §. 11. n. 5. Alstedium l. 1. Theol. Schol. c. 23. §. 4. aliosq́; Wendelinus *Deum quidvis ex quovis facere posse, omnia ipsi ad nutum stare, ac omnes creaturas suo creatori parere aptas esse ait.* l. 1. Theol. c. 7. t. 2. Rivetus in Psal. 16. v. 9. p. 78. Quod Naturâ fieri non potest, expectandum ab ejus potentiâ dicit, qui *sanctum suum corruptionem videre non permisit, apud quem nulla res est impossibilis.* Alstedius *Deum posse contradictoria ait*, quæ apud nos talia sunt, *ut esse aliquid, & esse ex nihilo*, etsi non ea, quæ respectu Dei talia sunt. *multisq́; similia huic deducit* l. 2. præc. Theol. c. 10. *Quæ omninò illis* Multipræsentiæ Contradictionem *urgentibus opponi debent.* Zanchius l. 2. d. incarn. f. 201. de *humanitate Christi: Non incongruè dicitur* Caro personaliter omnipotens & ubique præsens, *quia licet talis non sit realiter in seipsâ, est tamen talis in personâ. Plura* Zanchij, Bezæ, Buceri, Sohnij, Tigurinorum, Melanchtonis, *testimonia* ap. D. Gerhardum Exe: T. 1. d. pers. Chr. §. 299. *vide.* Erastus *suam de præsentiâ Corp. Christi sententiam cum* Scheckij & Wirtembergicorum Theologorum *sententiâ planè consentire dixit*, resp. ad Schekium. Sed variæ phrasium ambiguitates, *esse ubiq́; per accidens, per aliud, in hypostasi, & perversiones sententiarum hic occurrunt, ut iste consensus non possit non esse suspectus. Secùs polytopiam Corporis in multis locis* Wirtembergici *omninò asseruerunt, cum quâ consensisset hac ratione* Erastus Reformatus. Contzius prudentioribus Calvinianorum ridiculum & impium visum ait, *negare, unum Corpus divinitùs in plurimis locis esse posse.* Coron. Iubilo. c. 51. p. 485. Sed ipse nullius ex prudentioribus testimonium adducit, *eoquè rem in suspenso relinquit. Apertè tamen* Casus in Lapid: Philos. l. 4. Phys. c. 3.

p. 523. Non nego, ait, quin divinâ potentia hoc fieri possit, ut unum numero Corpus in pluribus simùl existat locis, Cum constet, divinâ virtute Corporum penetrationem fieri posse, quæ manifestè probat, duo corpora esse posse in uno loco. *Quare pari modo non minùs possibile est, per eandem virtutem unum Corpus in locis pluribus contineri. Postea Exemplo S.* Ambrosij *id probat* (*de quo* Tr. d. ess. alicu. s. 4. §. 66. *monitum, fabulæ, quàm Historiæ, similius esse*:) *Et contradictionem in Deo hinc sequi negat.* P. 524. *Quamvis tecum consentiam, ait, quòd rarò hæc faciat Deus,* (*ut unum Corpus in Diu. locis sistat,*) *dissentio tamen, si doceas, quòd omninò non possit.* Eadem p. 531. & 532. habet. *Quidam* Reformatorum *præclarè interdum de veritate præsentiæ Corporis Christi in Cœnâ loquuntur, ut* Calvinus, Casaubonus, Bucerus, Alstedius, Sohnius, & alij, *quos* l. 2. d. simpl. fid. c. 3. *allegavi. Si sensus liquidus esset, Multipræsentia Corp. omninò inde consequeretur.*

31. Quartam argumentorum classem à testimonio Patrum & Scholasticorum *sumimus.* De Patribus, *quia singula eorum testimonia allegare, & ab exceptionibus dissentientium vindicare, nimis prolixum futurum est, & alioquin* Totum hoc arguendi genus exotericum, ab authoritate scilicet humanâ petitum, parviq; commatis *in accurato rerum scrutinio est, Breviter sequentia monita advertantur.* 1. Patres magno consensu Substantialem Corporis & sanguinis Christi in Cœnâ præsentiam docent, *quæ sub pane & vino ore accipi profitentur, quod per singula secula quidam probarunt.* V. §. 39. s. 4. d. ess. alic. E. *Corpus aliquod pluribus locis sisti à Deo posse statuerunt.* 2. Patres communionem nostri cum Christo intimam & verissimam docuerunt, etsi mysticam & Spiritualem. *Nec solùm cum beneficiys Christi, sed &* cum carne & sanguine e-

jus,

jus, *ut membra corporis ejus, de carne & ossibus ejus simus.* Ephes. 5. v. 30. V. Bernhardum s. 74. in Cant. Hilarium l. 8. d. Trinit. Cyrillum l. 10. in Iohann. c. 13. Cyprianum serm. d. Cœnâ, aliosq;. Atqui illa *communio etiam cum substantiâ carnis Christi fit, etsi Spirituali medio & modo.* Spiritualitas autem præsentiæ realitatem ejus non tollit, sed *ponit. Sic* Deus *nobis præsens Spiritualiter, tamen intimè, verissimè, & realissimè. Nostra autem illi quà substantiam jungi nequit.* Christi ergò nobis jungetur. *Et sic multipræsens illa caro à DEo sistetur.* 3. Hieronymus in excessu peccans, *ipsis sanctis in Cœlo degentibus omnipræsentiam aliquam adscripsit, quòd agnum sequantur, quocunq; ierit,* lib. cont. Vigilantium. *Eum sequuntur* Basilius & Papistæ *quidam, ut* Francus, Cassander, Costerus, Mariale Psalterij, alijq; ap. D. Gerhardum T. 8. d. morte §. 333. & l. 2. Conf. Cathol. p. 1. p. 383. 384. *Quidni Deum corpus aliquod in diversis locis simùl locare posse crediderit?* 4. Patres Deum *contra Naturam agere posse confitentur.* Iustinus Martyr apol. 2. pro Christianis: Præstat credere, quæ vel nostræ naturæ, vel cœterorum hominum sunt impossibilia, *quàm similiter non habere fidem reliquis. Nam &* Christum *præceptorem nostrum dixisse scimus:* Quæ impossibilia videntur hominibus, Deo sunt possibilia. Augustinus 9. d. Gen. ad litt: c. 17. Omnis creaturæ cursus habet naturales leges. Super hunc naturalem cursum Creator habet apud *se, posse de omnibus facere aliud, quàm eorum naturalis ratio habet. Vide & quæ* Prudentius l. 2. co. Symmach. & in Apotheosi hym. 1. habet. *Ita* Patres de potentiâ Dei *supra Naturam censuerunt. Cur hoc, quod disceptamus, absolutè impossibile æstimârint?*

32. Ex Scholasticis *plerique multipræsentiam Corporis Deo possibilem statuerunt, quamvis* in modo *non semper convenerint.*

dum quidam etiam localiter & per proprias dimenſiones ac circumſcriptivè in *pluribus locis ſimùl ſiſti poſſe putaverunt, ut* Richardus, Scotus, Baſſolis, Marillus, Occamus, Sotus, Palatius, Argentinas, Biel, Veracruce, Tartaretus, apud Maſium in 4. Phy. c. 5. q. 5. *Quibus ex Recentionibus conſentiunt* Raconis de loco ſ. 4. q. 1. Suaretz T. 3. d. 48. ſ. 4. Valentia T. 4. d. 6. q. 3. Mendoza d. 14. Phyſ. §. 38. Arriaga d. 14. Phy. §. 130. Bellarminus l. 3. d. Euchar. c. 4. Moriſanus d. 5. Phy. q. 3. Becanus p. 3. Theol. Schol. tr. 2. c. 17. q. 14. n. 10. alijq́; : Alij *Sacramentaliter, non localiter ſiſti poſſe, putaverunt, ut* Thomas, Albertus M. Durandus, Capreolus, Aegidius, & alij apud eundum c. l. *Quibus & ipſe aſſentitur, & probabilius videtur* Ruvio in 4. Phyſ. d. loco. q. 7. n. 71. 73. *Nec omninò diſplicet* Bellarmino, V. §. 39. *Etſi priori etiam aſſentiatur.* Res ipſa veræ præſentiæ apud ipſos extra dubium, *ut ex* Scriptis eorum *patet*, fuit, & *ex veritate Euchariſtiæ ὁμοθυμαδὸν conceſſa. Ex Recentioribus* Scholaſticis & Pontificijs *omnes, quos viderim, huic hypotheſi ſubſcripſerunt, poſſe Corpus in diverſis locis per potentiam Dei abſolutam ſimùl ſiſti.* Conimbricenſes in 4. Phyſ. c. 5. q. 5. Complutenſes in eundem, Suaretz, Valentianus, Mendoza, Arriaga, Raconis, Bellarminus c. l. c. 3. Maſius, Moriſanus, Becanus citatis locis, Euſtachius S. Pauli p. 1. Phyſ. d. loco q. 3. Tannerus T. 4. Theol. Scholaſt. d. 6. Contzius in Coron. Iubilor. c. 51. Fonſeca, 5. Metaph. c. 4. q. 4. ſ. 4. 5. Faber in c. 14. Iohan. & 1. ad Corinth. c. 12. (*Quem ob id errores Vbiquetarij arceſſit* Bellarminus l. 3. d. Chri. c. 1.) Ruvius c. l. aliq́;. *Nec quod ego ſciam, ullus eorum hoc divinitùs pro impoßibili habuit.*

33. Quintam & ultimam argumentorum claſſem ab adumbrationibus quibuſdam & ſimilitudinibus *ſumemus, quibus*, ſi non probari veritas noſtræ ſententiæ poſſit, illuſtrari

ſtrari tamen, & qualitercunq; ad non impoſſibilem eam habendam induci homo intelligens poſſit. De his autem obſervandum, 1. Similia in tantum eſſe, non in totum, *& membra quædam habere poſſe diſſimilia ad rem, de quâ agimus, ut in quibuſdam interim maneat convenientia, quæ ad ſimilitudinem ſufficit. Nec enim ſimilia tenentur eſſe eadem. Ita Scriptura ſimilibus omnipræſens Dei imperium & poteſtatem adumbrat,* Eſai. 40. v. 14. 15. *Conditionem regni Dei & fidelium.* Matth. 12. 21. 22. Luc. 8. *Regenerationem noſtram Spiritualem,* Ioh. 3. *& conjunctionem cum Chriſto.* Epheſ. 5. *Ita* Patres Myſterium Trinitatis *& reſurrectionis mortuorum varijs ſimilibus adumbrârunt.* 2. Similia in puncto comparationis ſpectanda eſſe, non ultrà ad aliena extendenda. *Omne enim ſimile claudicat, & in quibuſdam poteſt eſſe diſſimile.* 3. Similia non ſatisfacere protervis diſſentientibus: ſed inducere animos ad conſentiendum, & *clariùs informare paratos veritatis propugnatores, & de cognitione infirmitatis ad agnitionem divinæ poteſtatis ſublevare.* 4. Analogiam corporeorum ad ſpiritualia eſſe partim proportionis, partim attributionis. *Ita ratio ſubſtantiæ, entis, affectionum, effectionum, in utriſq; eſt, etſi diverſæ rationis ſpecificæ. Et quæcunq; de Spiritualibus cognoſcimus, fermè ex analogiâ corporeorum habemus. Ex his ergò ad illa per analogiam in quibuſdam inferre, nihil impedit.*

34. *Similia ergò ſequentia ſint.* 1. Anima rationalis naturaliter ſimùl eſt in pluribus ubi tota, ut in capite, pedibus, brachijs, nec tamen *ejus eſſentia, finitas, aut unitas tollitur, aut implicatur contradictio. E. & Corpus in pluribus ubi ſiſti poterit Supernaturaliter, citra Contradictionem.* Aequè enim anima humana eſt ens unum, indiviſum, & finitum, ac corpus. Antecedens variè impugnant diſſentientes, partim *negando,* partim *diſſimilitudines adducendo.* Negant, *animam in pluribus ubi*

ubi ſimùl eſſe. Hoc ſ. 3. §. 12. de eſſ: alic. *Satis diſcuſſum fuit.* Interdùm regerunt, animam eſſe Spiritum, non Corpus: Nec eſſe in corpore, ut loco, ſed ut formam in formato. *Et adeſſentiam illam non eſſe locati in diverſis locis, ſed formæ in diverſis partibus materiæ. Hunc autem ineſſendi modum ſeparari ab eo, quo locatum in loco eſſe dicitur,* Ariſtoteli 4. Phyſ. c. 3. *Ita comparationem hiare.* ℞. 1. Licet à diverſarum rerum Naturis ſimilia petere, ut exemplo Scripturæ & quotidianæ experientiæ *conſtat.* Ipſe Deus in ſacris rebus Corporeis aſſimilatur, ut Patrifamilias, Regi, etſi *Spiritus ſit: Non quòd Corpus ſit, ſed quòd analogia inter res corporum & ſuas, in quibus comparatio fit, intercedat. Sic & ab animâ ad Corpus procedi poterit.* Conf. §. 37. 2. Etſi anima in Corpore non ſit, ut corpus in loco: eſt tamen, ut ubicatum in ubi definitivo, & ſpatio ſuo. *Vbietatem enim eſſentialem quævis ſubſtantia habet, ut* ſ. 1. Tract. d. eſſ. alic. *dictum. Non nullibi eſt:* Et quamdiu in Corpore eſt, in eo, ut in ubi ſuo eſt, non extra illud, etſi locus propriè dictus ejus Corpus non ſit. *Eſt ut formâ in materiâ per informationem: Sed & in* Corpore, *ut ubi aliquo per ubietatem definitivam, ut Spiritus finitus incompletus & pars totius compoſiti.* Hactenùs *ergò ſtat comparatio:* Ut anima in corpore in pluribus ubi ſimùl eſt, citra diviſionem, diffuſionem, expanſionem, multiplicationem, aut Contradictionis implicationem, per adeſſentiam ſimplicem & definitivam, ac partium informationem: *Ita Corpus aliquod divinitùs in pluribus locis ſiſti poteſt* præſentijs ſimplicibus, V. §. 39. ſeq. *citra multiplicationem, diffuſionem, aut Contradictionem. In hoc* ſufficiens utriuſq; eſt convenientia, *nulla difformitas.* Eadem eſſentia animæ eſt in capite & pedibus: Sed plures præſentiæ ſunt unius iſtius eſſentiæ. Eſt ſuperior, *cum in capite*, eſt inferior, *cum in pedibus eſt, ſed ſecundùm diverſas præſentias, non eandem.* Conf. c. l. d. eſſ. alic. ſ. 3. t. 11. 12.

35. 2. Eadem anima per species intelligibiles, itemq; Spiritu & fide, efficaciâ Spiritus S. id conciliante, sibi præsentes sistit dissitissimas res, & quidem realiter, ut Reformati *credunt, & suprà* s. 1. §. 41. c. l. *vidimus*, nec implicatur Contradictio. *Et sic res manent in suis locis, & simùl per species imaginatas reverà repræsentantur intellectui. E. & DEus rem in uno loco sistere poterit, & simùl in alijs locis eandem rem exhibere.* Major *enim est infinitæ potestatis facultas, quàm universa humana mentis capacitas.* Dices: Nulla est consequentia à repræsentatione intellectuali ad præsentiam realem. *Repræsentatio fit per species rerum, non res ipsas. Præsentia realis per rei ipsius, non speciei exhibitionem.* ℞. Adumbratio & similitudo hic est, *non identitas, aut directa vel primaria probatio. Licet præsentias ad diversa loca illustrare per repræsentationes variarum & dissitarum rerum, mente factas, etsi unum non sit alterum, nec consequentia* primariò argumentativa ab uno ad alterum hic fit: sed illustrativa, quæ in adumbratione sufficit. Ideò *hanc classem arguendi ab adumbrationibus petitam diximus*, t. 33. *Quòd repræsentatio per speciem, præsentia per realitatem fit, diversitatem comparatorum arguit, quæ in quovis simili est. Vt non dicam,* Reformatos *istam per speciem repræsentationem pro reali habere,* Vt s. 1. d. eff. alic. §. 41. *visum.* 3. Spiritus separatus per dispensationem sibi corpus uniens, & id ad tempus assistenter perficiens, adest corpori illi toti totaliter, & in singulis partibus adest totaliter, quia *Spiritus & indivisibile quid.* Et ita est in pluribus ubi istius Corporis, quod perficit. *Et sic res una & finita est in pluribus ubi simùl designativè & informativè, tanquam forma assistens. Ad eundem modum Corpus* in pluribus ubi sisti potest divinitùs per simplices adessentias. *Si enim illud Spiritus finitus potest, ut angelus:* Cur non hoc infinitus, *ut DEus? Obstet* vel *spiritualitas*, vel *uni-*

tas, vel *finitas*, vel *corporea rei materialitas*, vel *facientis imbecillitas. Nihil horum impedit*, V. §. 33. 34. *Et ex resolutione objectorum ampliùs patebit. Inconsequentiæ, quæ hic adduci poterunt, aut disparitates exempli, quæ adferri queant, ex ante dictis solutionem habebunt.*

36. 4. Facies vel res una in sese, in speculo fracto aut artificiosè ad id parato, mille multiplicatis speciebus repræsentari potest, *ut Optica exempla confirmant, manente re in seipsâ una, indivisâ, & continuâ. Cur non divina potestas rem in se unam mille aut pluribus præsentiis exhibere possit, salvâ rei unitate & indivisione manente?* Vt ibi circa rem unam *mille accidentia specierum repræsentatarum per hominis multiplicantur industriam*: Ita hic mille accidentia *præsentiarum circa rem unam per divinam potentiam multiplicantur.* Hactenùs est adumbratio. *At prius fit vi humnâ. Ergò posterius fieri posse virtute divinâ, non est incredibile. Hujus enim infirmitas major est omni humanâ solertiâ aut potestate*, V. §. 21. 22. *Confirmatur* Antecedens *exemplis* Opticæ Mechanicæ, *Vbi speculorum beneficio res decuplò & ultrà multiplicata variisque in locis sita repræsentatur eâ accuratione, ut in seipsâ varia ac multiplex esse videatur, nec artificium ignoranti secùs esse, ullâ ratione appareat. In seipsâ tamen una ac indivisa permanet. Ita* Proteus quidam in Angliâ *in varias figuras, Leonis, Vrsi, Canis, arboris, avis, se videntibus transformavit, ut in seipso tamen unus idemq́; permaneret.* V. Hegenitium in itinerar. Holland. p. 73. *Hoc speculorum & Opticæ beneficio factum putatur. Si industria humana hæc potest*, Cur non similia, & majora aliquantò, *in corpore multis in locis ubicando, potestas supereminens divina?* 5. Anima sentiens per oculum, exiguum mole organon, uno obtutu visum ad diversissima loca proijcit, *ac res dissitissimas sibi in visus receptione præsentes sistit simplici & velocissimo quodam intuitu,*

&

& res magnitudinis extensissimæ totas in minuto oculo recipit, ut integras urbes, *regiones, tractus, montes, Sylvas, non obstantibus rerum materijs, corporeitatibus, quantitatibus, distantijs, locis, impedimentis, alijsq; remoris. Imò* quidam *acie oculorum supra humanam conditionem præditi fuerunt, ut in remotissima visum projicerent. Quorum exempla ex* Plinio *alijsq;* s. 1. §. 44. d. ess. alic. *attulimus. Et visu percepta realiter sisti præsentia* Reformatorum *hypothesis habet,* V. c. l. & §. 41. *Et quamvis* per species Spiritales *hæc fiant*: Veræ tamen, naturales, Physicæ, & reales entitates eæ sunt, â rebus corporeis fusæ, & in oculis receptæ, *non meræ imaginationes aut phantasiæ.* Si anima sentiens, forma materialis & finita, *facultatem finitam & materialem ad distantia loca porrigere potest*: Cur non vis divina, potestas infinita & immaterialis, *suppositum unum distantibus locis simplici adessentiâ simùl inferre queat, non obstantibus locis, distantijs, materijs, nec solutâ unitate suppositi varijs locis ubicati.* Si eadem anima ingentes moles parvo organo *totas recipit*: Cur non divina potestas *Corpus sub angustiore spatio sistere possit, Etsi naturaliter in majore esse soleat & postulet?* V. §. 103.

37. 6. Sonus unus per aërem ad aures multorum percipientium delatus, varijs in aëris partibus tanquam ubi diversis recipitur, *sicq; simùl unum numero accidens in varijs ubi est, etiam naturaliter. Cur non potestas supernaturalis unum suppositum varijs in locis ubicare possit?* Dices 1. Si exempla adferenda sunt, substantias adferre necesse est, non accidentia, qualia visus, sonores, & similia. *Absurda enim est consequentia in rebus toto genere disparatis.* Ita Chamier. R. Quasi verò comparatio præcisè ex eodem rerum sumenda genere, nec ex diversis punctum comparationis formare liceat? *Sapores cum odoratis, colores cum chamæleonte, quantita-*

tem cum corpore, altitudinem cum turri, fulgorem cum sole comparare licet. Cur non & visus ac sonos cum suppositis variè ubicatis? Si absurda est consequentia â disparatis generibus, absurdè comparationes de DEo & rebus corporeis in sacris instituentur, indeq; consequentiæ nectentur, quod impium. Plus enim creatura & DEus distant, quàm substantiæ & accidentia. *Si accurratè ad* adumbrandi tertium *attenderis, omninò in accidente quodam* & modo rei, *non rei genere vel essentiâ, institui repereris.* Multipræsentia corporis unius cum multireceptione visorum & sonorum in visu & auditu contenditur, quæ utrobiquè accidens aliquod est. Hactenùs *adumbrare quis prohibebit? Augustinus etiam* ep. 57 ad Dardan. & serm. d. Ouibus T. 9. ac Zanchius T. 8. col. 222. Epistolar. Luther. T. 3. Ien. Ger. f. 460. b. alijq; *eo ad præsentiam divinam illustrandam utuntur.* Lutherus etiam f. 458. a. c. l. *simile oculorum longè dissita percipientium adhibet.* Dices 2. Sonus non idem numero in auribus multorum est, sed multiplicatur ad numerum aurium, *in quibus recipitur, cujus inditium est, quòd primâ origine fortior est, paulatim debilior fit, & in nihilum abit. Sed corpus idem numero in diversis locis poni asseritur.* ℞. Sonus realis *pervenit usq; ad aures, non autem intentionalis, ut* Keckermannus, Timplerus, Alstedius, *alijq; rectè sentiunt,* V. f. 1. §. 51. d. ef. alicubi. In auribus quidem ipsis species soni intentionalis percipitur *quomodo, omnis sensatio per receptionem specierum intentionalium expeditur, ut in Physicis disputatur:* Sed usquè ad aures sonus realis per varias aëris partes gyrando velut devolvitur, unus idemq; numero, mirabili celeritate, *ut brevissimo velut momento sonus ex longo etiam intervallo ad aures delabatur. Hic sonus idem numero ad minimum per diversa ubi aëris fertur, non enim corpus aut corpulentum quid est, quod fluxu materiali velut multiplicando*

tiplicando sese promoveat, quomodo unda undā in flumine trudit: Sed immaterialis & Spiritalis qualitas est, quæ simùl tota in momento alicubi existit, ubi est. Hic accidens unum numero in diversis ubi aëris simùl est naturaliter: Cur in corpore Deus id non præstet supernaturaliter? De Specie soni in auribus receptâ *non præcisè jam adumbrationem formamus:* sed sono per aërem delato, *qui & realis est, & ejusdem numeri, ut cum unus ictus sonum conciliat per aërem se celerrimè ad sensorium vibrantem.* 3. Soni idea & species multiplicata in auribus *audientium percipitur, non realitas essentiæ eadem numero permanens. Corpus autem realiter & essentiæ veritate in multis ubi statui dicitur.* ℞. Non de sono auribus percepto præcisè *hic comparatio urgetur:* Sed de eo in aëre formato, *& ad aures delato, qui realis & idem numero, si ab uno ictu incussus.* Ab hoc eodem numero in diversis ubi aëris simùl & celerrimè existente, ad corpus divinitùs in multis locis sistendum illustrationem ducimus, *quam absurdam aut inconsequentem esse dici non potest.*

38. Hactenùs classes argumentorum, nostram sententiam confirmantium & illustrantium. *Quæ pluribus* alij aut probationum, aut illustrationum, hic adducere solent, *ut exemplum* Dei *simùl in infinitis locis existentis*, Angeli percussoris *in Aegypto aut exercitu Sanheribi simùl in pluribus locis præsentis*, Angelorum bonorum *in cælis faciem Dei videntium, & simùl infantibus in terris ministrantium*, Spirituum loco corporali alligatorum, *& pœnâ corporeâ, ut igne, excruciatorum, ut Diabolorum in inferno;* Corporum duorum in uno loco *penetrativè per potentiam divinam coëxistentium*, Cameli per acus foramen *penetrantis, & similia, quæ apud* Chamierum c. 10. 11. *discussa & allata videbis, mea non præcisè facio, Cum interdùm dubia esse queant; nec quid quisque prætuleris*

tulerit aut adduxerit, defendere animum jam induxi. Suum quodquè opus Authori relinquatur, & quod quis propoſuit, tueri nitetur. *Satis nobis ſit in duobus adductis argumentis, quæ maximè ad rem conficiendam videntur idonea. Cætera dubia eſſe videntur,* & litem lite reſolvunt. Conf. tract. d. eſſ. alic. ſ. 4. §. 89. Prima hypotheſis noſtra ita confirmata eſto. Quæ obijci *ei ſolent, poſtea diſcutiam, ubi* unam adhuc ſubdidero, *varijs rei difficultatibus hic retexendis inprimis utilem futuram.*

39. Dico II. Corpus in multis locis divinitùs ſtatutum, ſtatuetur in illis præſentijs ſimplicibus, non autem localibus, nec circumſcriptè in uno de facto, ſed alio modo, quàm quo naturaliter locum corpus occupare, aut ei commenſurari ſolet, & quem circumſcriptivum ſupernaturalem & extraordinarium vocare liceat. *Ita* quoſdam Philoſophos *hic verſari video, & quantum mihi videtur, omnium tutiſſimè. Vt* Maſius *&* Ruvius *locis* §. 32. *citatis. Nec penitùs hic* Bellarminus 3. d. Euch. c. 4. *abit, Quanquàm circumſcriptivè adeſſe poſſe eti. diſputet.* Si quis, *dicens,* contendat, eſſe in loco, tàm circumſcriptivè, quàm definitivè, id requirere, ut res nullo modo ſit alibi, dicere poſſumus, dari tertium modum exiſtendi in loco, nimirum per ſolam præſentiam, quomodo Deus eſt in loco, & hoc modo eſſe in loco ea corpora, quæ per divinam potentiam ſimùl ſunt in varijs locis. *Etiam* Valentianus hic *conſentit* c. I. q. 3. p. 1. §. 22. Sciendum, *ait,* dupliciter poſſe intelligi, quòd corpus unum ſit in pluribus locis. 1. Ita locali & circumſcripto modo, ut non modò ſubſtantiâ ſuâ loco præſens ſit, ſed & ita ei includatur & circumſcribatur, ut nihil ejus planè exiſtat extra eum locum. *Sic manifeſta eſt contradictio, aſſerere, Corpus unum ſimùl eſſe in pluribus locis, Eſſet enim & non eſſet extra quemlibet eorum. Et nonniſi*

iſto

isto modo animadverto negavisse Doctores quosdam, fieri *posse divinâ virtute, ut unum corpus circumscribatur in pluribus locis.* 2. Vt nequeat una res ullâ ratione, neque commensurata loco, neq; non commensurata, simùl substantiâ suâ præsens esse in diversis locis. *Hæc verò vanissima opinio est. Similia* §. 26. *habet.* Nihil cum Augustini doctrinâ pugnat id, ait, quod ipsi disputamus, *posse unum Corpus alicubi esse* modo non locali, *& quidem diversissimis locis substantiâ suâ reverâ præsens.* Ipse Thomas *ab hac sententiâ maximè est alienus.* Parte 3. q. 75. a. 1. §. ad tertium, negat, *corpus in pluribus locis circumscriptivè esse.* Corpus Christi, ait, non est eo modo in Sacramento, sicut corpus in loco, *quod suis dimensionibus loco commensuratur, sed quodam speciali modo, qui est huic Sacramento proprius. Vnde dicimus, quòd Christi corpus est in diversis altaribus, non ut in diversis locis, sed sicut in Sacramento.* Idem q. 76. a. 5. Corpus Christi non est in hoc Sacramento secundùm proprium modum quantitatis dimensivæ, sed magis secundùm modum substantiæ, eo scilicet modo, quo substantia continetur à dimensionibus. Vnde nullo modo corpus Christi est in hoc Sacramento localiter. Nec circumscriptivè hic est, *quia non secundùm commensurationem propriæ quantitatis, ut dictum est.* Similia art. 3. & 4. *habet.* Vide &, quæ Qu. 57. a. 4. *habet.* Vbi Corpus Christi loco continente indigere negat, & non esse in loco continente posse ait. Et in 4. sent. d. 14. q. 2. a. 2. (*allegante* Keckermanno tr. d. localit. p. 50. *Nam apud ipsum* Thomam *hoc non invenio,*) *negat,* Unum corpus posse esse in duobus locis localiter, *quia sic in diversis locis dividatur, & essentia unitatis in eo destruatur.* Durandum *etiam in hanc sententiam ex* 4. sent. q. 10. ar. 1. *allegat* Raconis de loco, f. 4. q. 1.

40. *Quia tamen acerbis facetijs hic* Chamier *inclamat*

mat, c. 11. §. 33. Ut abyssus abyssum invocat? Ut, qui sordescit, sordescit adhuc? Sed quis sensus Bellarmino? An eundē modum existendi in pluribus locis DEo esse communem cum corporibus? *An verò solam præsentiam?* Explicandi sunt termini, *quid* præsentia simplex, quid localis, *hic notet. Sive eum sensum terminorum præcisè intenderit* Bellarm. vel alius, *sive minùs, de eo parum jam laborandum erit, modò* veritati accommodum aliquem modum depromamus, *quam omninò hominum authoritati præferre debemus, & res ipsa, intricata aliàs & difficilis, clariùs in lucem & intelligentiam protrahatur.* Præsentia simplex hic dicitur, quæ locum ut terminum & spatium ubi tantùm, respicit simpliciter, præcisis omnibus conditionibus infirmitatis, difficultatis, inclusionis localis, circumscriptionis localis, cöarctationis, aut similium, quæ vel in loco inferri, vel eum etiam comitari & consequi solent. *Hoc est*, locum hic magis Metaphysicum & generalissimè dictum intelligimus, *spatium, ubi adesse aliquid dicitur, Ut & ubi angelorum & corporum comprehendat*, quàm Physicum, *h. e. qui corporis continentis immediata & immobilis sit superficies, de quo* §. 57. seq. d. ess. al. s. 4. *Sic enim* & Reformati *locum hic capere solent*: & *in pluralitate locorum uni rei assignandâ sic capiendum esse* Natura angelorum *docet, quos etiam plurifariam simùl adesse posse statuimus*, V. §. 75. *Et ex hypothesi de corpore probata sponte consequetur. Ita in pluribus locis aliquid esse poterit, sed simpliciter.* velut in ubi, non materialiter, ut in superficiebus includentibus & concludentibus. *Sic & jam capi hic posse* §. *3. est ostensum. Ita* Deus *alicubi est, v. g. in domo, museo, aulâ, ut termino ubi simpliciter, ut cætera localia accidentia, quæ in locis contingere solent, non admittat, ut nihil pati queat alienum à se, & quod infirmitatis Naturam redoleat. E. g. augeri, minui, distendi, contrahi, mole occupare, expelli, concludi, circumscribi, vulnerari, occidi, calefieri, frigefieri, &c.*

Biblioteka Jagiellońska
stdr0019291

